

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра інформаційних систем і технологій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету інформаційних технологій

_____ (Глазунова О.Г.)

“ _____ ” _____ 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
інформаційних систем і технологій

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2020 р.

Завідувач кафедри

_____ (Швиденко М.З.)

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МОДЕЛЮВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ**

галузь знань _____ **05 “ Соціальні та поведінкові науки ”**

спеціальність _____ **051 “ Економіка ”**

освітня програма _____ **“ Економічна кібернетика ”**

факультет _____ **інформаційних технологій**

Розробник : д. е. н., проф. кафедри ІСТ **Н. В. Попрозман**

КИЇВ – 2020 р.

**1. Опис навчальної дисципліни
Моделювання бізнес-процесів**

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь	
Галузь знань	05 “ Соціальні та поведінкові науки ”
спеціальність	051 Економіка
освітня програма	Економічна кібернетика
ОС	Магістр
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	нормативна
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	+
Форма контролю	іспит
Показники навчальної дисципліни	
	денна форма навчання
Рік підготовки, курс	1 р.н. магістратури
Семестр	1
Лекційні заняття	30 год.
Практичні, семінарські заняття	-
Лабораторні заняття	30 год.
Самостійна робота	60 год.
Індивідуальні завдання	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення курсу: формування системи теоретичних знань і практичних навичок моделювання бізнес-процесів, опанування основних принципів роботи та базових методів і моделей в управлінні бізнесом.

Завдання вивчення курсу: вивчення основних принципів управління бізнес-процесами, орієнтованих на застосування сучасних наукових методів, моделей та засобів інформаційних технологій; набуття вмінь створення, використання й адаптації моделей в управлінні бізнес процесами.

Засвоївши курс студент повинен:

знати:

основні принципи організації бізнес-процесів,
принципи побудови моделей бізнес-процесів,
використання моделей в управлінні бізнес-процесами;

вміти:

аналізувати структуру бізнес-процесів;
формувати стратегію, місію і цілі компанії;
розробляти продукт;
будувати бізнес-модель компанії;
самостійно здійснювати підбір інформації необхідної для вирішення поставлених задач, аналізувати отримані результати;

володіти:

методами аналізу статистичних даних,
використовувати сучасне програмне забезпечення.

Програмні компетентності.

загальні компетентності (ЗК)	ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети ЗК5. Здатність працювати в команді. ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними
фахові (спеціальні) компетентності (ФК)	СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень. СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

	<p>СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.</p> <p>СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.</p> <p>СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.</p> <p>СК11. Здатність створювати та оцінювати моделі економічних процесів як аналітично так і з використанням універсальних програмних засобів і аналітичних платформ, що застосовуються для аналізу даних.</p> <p>СК12. Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.</p>
--	---

3. Програма навчальної дисципліни Змістовий модуль 1.

Комплексне дослідження управлінських бізнес-рішень (60 год.)

Тема 1. Вступ. Теоретичні основи моделювання бізнес-процесів (12 год.)

Місія і цілі підприємства. Місія та система цілей підприємства. Визначення місії підприємства. Приклади місій. Визначення цілей підприємства. Етапи побудови системи цілей. Класифікація цілей підприємства **(12 год.)**

Тема 2. Моделювання маневреності і еластичності бізнес-рішень (12 год.)

Види маневреності., граничні можливості. Постановка оптимізаційних задач планування з урахуванням маневрених якостей. Формування оптимальних еластичних планів при наявності можливості маневрування. Правила маневрування.

Тема 3. Моделювання надійності і напруженості бізнес – рішень (12 год.)

Питання надійності плану. Оцінка надійності плану випуску продукції. Напруженість плану. Моделювання та дослідження інерційності планових

рішень. Класифікація систем за маневреними і інерційними характеристиками управлінських рішень.

Тема 4. Комплексне дослідження бізнес-рішень (12 год.)

Вплив еластичності плану на рівень його надійності. Моделювання впливу резервів сировини і ресурсів на еластичність плану. Схема комплексного вибору рівнів еластичності, надійності і маневреності якості плану.

Тема 5. Аналіз структурних властивостей плану і бізнес - рішення (12 год.)

Загальна постановка задачі. Вибір факторів активного впливу на параметри бізнес-рішення. Поняття бренду. Моделі створення бренду. Методика Thompson Total Branding.

Змістовий модуль 2.

Бізнес-модель економічної системи (60 год.).

Тема 6. Бізнес комунікації .

Емоційне лідерство. Складові емоційного інтелекту в моделі здібностей. Методи діагностики EI, використовувані в рамках моделі здібностей. Визначення емоційного інтелекту. Емоційний інтелект в психології. Передумови розвитку емоційного інтелекту (12 год.)

Тема 7. Концептуальні моделі стратегій бізнесу та математичні моделі економічного зростання (12 год.)

Розділення бізнес-моделі. "Довгий хвіст". Багатосторонні платформи. FREE як бізнес-модель. Відкриті бізнес-моделі. Бізнес-моделі, які відображають окремі аспекти трансформаційних процесів соціально-економічних систем. Генерація ідей. Візуалізація. Сторітеллінг. Сценарії .

Тема 8. Моделі пророкування банкрутства (12 год.)

Методи і моделі пророкування банкрутства: економічна і математична постановка. Оцінка бізнес-моделі. Бізнес-моделі і стратегія розвитку. Стратегія блакитного океану.

Тема 9. Стратегія і бізнес-моделі (12 год.)

Середовище бізнес-моделювання. Оцінка бізнес-моделей. Бізнес-моделі і стратегія блакитного океану. Управління множинними бізнес-моделями. Формування стратегії зростання й розвитку бізнесу в контексті особливостей внутрішнього і зовнішнього економічного середовища.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	Інд.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.						
Комплексне дослідження управлінських бізнес-рішень						
Тема 1. Вступ.	12	2		2		6
Тема 2. Моделювання маневреності і еластичності бізнес-рішень	12	4		2		6
Тема 3. Моделювання надійності і напруженості бізнес – рішень	12	4		4		6
Тема 4. Комплексне дослідження плану.	12	2		4		6
Тема 5. Аналіз структурних властивостей плану	12	4		4		6
Разом за змістовим модулем 1	60	16		16		30
Змістовий модуль 2.						
Бізнес - модель економічної системи.						
Тема 6. Бізнес комунікації.	15	2		2		8
Тема 7. Концептуальні моделі стратегій бізнесу та математичні моделі економічного зростання .	15	4		4		8
Тема 8. Моделі проорокування банкрутства.	15	4		4		6
Тема 9. Стратегія і бізнес - моделі.	15	4		4		8
Разом за змістовим модулем 2	60	14		14		30
Курсова робота (проект)				+		
Усього годин	120	30		30		60

4. Теми лабораторних робіт

№п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ. Теоретичні основи моделювання бізнес-процесів.	2
2.	Моделювання маневреності і еластичності бізнес-рішень .	4
3.	Моделювання надійності і напруженості бізнес – рішень.	4
4.	Комплексне дослідження бізнес-рішень.	4
5.	Аналіз структурних властивостей плану і бізнес – рішення.	2
6.	Бізнес комунікації.	2
7.	Концептуальні моделі стратегій бізнесу та математичні моделі економічного зростання.	4
8.	Моделі пророкування банкрутства.	4
9.	Стратегія і бізнес-моделі.	4
	Всього	30

5. Самостійна робота

№п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ. Теоретичні основи моделювання бізнес-процесів.	6
2.	Моделювання маневреності і еластичності бізнес-рішень .	6
3.	Моделювання надійності і напруженості бізнес – рішень.	6
4.	Комплексне дослідження бізнес-рішень.	6
5.	Аналіз структурних властивостей плану і бізнес – рішення.	6
6.	Бізнес комунікації.	8
7.	Концептуальні моделі стратегій бізнесу та математичні моделі економічного зростання.	8
8.	Моделі пророкування банкрутства.	6
9.	Стратегія і бізнес-моделі.	8
	Всього	60

7. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

для визначення рівня засвоєння знань студентами.

- Що є джерелами нестійкості бізнес-рішення?
Дати характеристику маневреності бізнес-рішення.
Що відображає еластичність прану виробництва продукції?
В чому сутність коефіцієнтів жорсткості планового рішення?
В чому сутність коефіцієнтів еластичності бізнес-рішення?
Як розраховуються коефіцієнти жорсткості?
Як розраховуються коефіцієнти еластичності?
Чи існує залежність між жорсткістю та еластичністю?
Як з кількох кривих еластичності вибрати найбільш сприятливу?
Чи існує залежність між жорсткістю плану та недопостачанням ресурсів?
Чи існує залежність між еластичністю плану та недопостачанням ресурсів?
Дати характеристику надійності бізнес-рішення.
Дати характеристику напруженості бізнес-рішення.
Записати формулу розрахунку напруженості планових рішень, якщо надійності цих рішень відрізняються на досить значну величину.
Як розраховується коефіцієнт **A** у формулі оцінки напруженості планових рішень?
Як розраховується коефіцієнт **B** у формулі оцінки напруженості планових рішень?
Чи може бути надійність виконання планового рішення за деяким зв'язком величиною, більшою за одиницю?
Сутність понять «глобальне управління» і «глобальний менеджмент».
Урахування динаміки та невизначеності у прийнятті інноваційних рішень.
Сутність понять «стратегічний контролінг» і «оперативний контролінг».
Показники оцінки платоспроможності підприємства та методи їх обчислення.
Аналіз ризику інноваційно-інвестиційних проектів.
Показники оцінки платоспроможності бізнес системи.
Моделі проорокування банкрутства.
Стратегія і бізнес-модель.
Бізнес-моделі і стратегія блакитного океану.

8. Методи навчання

Пояснювально - ілюстративний, метод демонстраційних прикладів, методи парної та групової роботи.

Таблиця 1. Класифікація методів навчання

Групи методів		
Засади	Найменування	характеристики
1. Джерело знань: слово образ досвід	Словесні Наочні Практичні	
2. Етапи навчання	Підготовка до вивчення нового матеріалу Вивчення нового матеріалу Закріплення вправ Контроль і оцінка	
3. Спосіб педагогічного керівництва	Пояснення педагога Самостійна робота	Керівництво: безпосереднє; опосередковане
4. Логіка навчання	Індуктивні Дедуктивні Аналітичні Синтетичні	
5. Дидактичні цілі	Організація навчальної діяльності Стимулювання і релаксація Контроль і оцінка	
6. Характер пізнавальної діяльності	Пояснювально-ілюстративні ("готові знання") Репродуктивні Проблемного викладу Частково-пошукові Дослідниць	Репродуктивні Продуктивні

9. Форми контролю

Кожна з форм контролю має особливості й залежить від мети, змісту та характеру навчання. У процесі навчання дисципліни використовуються наступні форми контролю:

- Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове), комп'ютерне тестування, виконання практичних завдань на комп'ютері згідно програми;
- Підсумковий контроль: тестування

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1 100					Змістовий модуль 2 100					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
70									30	100

T1, T2....T9 – теми змістових модулів.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсowego (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. <http://elibrary.nubip.edu.ua/16990/> Економічна кібернетика Попрозман
2. <http://elibrary.nubip.edu.ua/16991/> Економіко-математичне моделювання Попрозман
3. <http://elibrary.nubip.edu.ua/16992/> Математичні моделі трансформаційної економіки Попрозман
4. <http://elibrary.nubip.edu.ua/16993/> Математичне програмування Попрозман

12. Друковані та Інтернет джерела

Основна

1. Грант Р. [Сучасний стратегічний аналіз](#). 9 видання. (Contemporary Strategy Analysis: Text and Cases Edition, 9th Edition Robert M. Grant).
2. Каплан Р.С. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию, 2004.
3. Осовська Г. В. [Менеджмент організацій](#) : підручник / Г. В. Осовська, Л. Ц. Масловська, О. А. Осовський. – К. : Кондор, 2014. – 366 с.
4. Остервальдер А. Построение бизнес-моделей: Настольная книга стратега и новатора / А. Остервальдер.ю Ив Пьен; Пер. С англ. – Альпина Паблишер, 2017. – 288 с.
5. Редченко К. І. Стратегічний аналіз у бізнесі: Навчальний посібник. Видання 2-ге, доповнене. – Львів: „Новий світ - 2000”, 2003. – 272 с.
6. Реинжиниринг бизнес-процессов: Практическое руководство: Пер. с англ. / М.Робсон, Ф.Уллах. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2003. – 222 с.
7. Томпсон-мол. А.А., Стрікленд А.Дж. Стратегический менеджмент: концепции иситуации для анализа, 12- е издание: Пер. с англ. – М. : Издательский дом “Вильямс”, 2005. – 928 с.
8. Чесбро Г. Открытые бизнес-модели. IP – менеджмент / Пер. с англ. – М.: Поколение, 2008. – 352 с.

Додаткові джерела:

1. Ревуцька Н. В. Стратегічні ресурси компанії: сучасні аспекти ідентифікації та оцінювання // Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. – Випуск 263: В 9 т. – Т. V. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2010.- С.1212-1216.
2. Стюарт Т. Интеллектуальный капитал. Новый источник богатства организации / Пер. С англ. В. Ноздриной. – М.: Поколение, 2007. – 368 с.
3. Дональд Хіслоп. [Управління знаннями в організаціях](#). (Knowledge management in organizations: A critical introduction. D Hislop - 2013.
4. [Strategic Management & Strategic Planning Process](#).
5. [SWOT Analysis - Do It Properly](#).
6. [Kevin Ready. Startup: An Insider’s Guide to Launching and Running a Business](#).
7. [Bob Walsh. The Web Startup Success Guide](#)
8. [INTRODUCING THE CREATIVE ENTERPRISE TOOLKIT](#)

Internet джерела:

1. [Котельников В. Новые бизнес-модели модели для новой экономики](#)
2. [HEARST newspapers The Purpose of Mission and Vision Statements in Strategic Planning](#).
3. [Lap Duong. EFFECTIVE RISK MANAGEMENT STRATEGIES FOR SMALL-MEDIUM](#)
4. [Seta Wicaksana, Strategic Management : Vision & Mission](#)
5. [Pablo Cardona, Carlos Rey. GENERAL ISSUES IN MANAGEMENT. Management by Missions: How to Make the Mission a Part of Management](#).

13. Інформаційні ресурси
Електронний навчальний курс з дисципліни
«Моделювання бізнес – процесів»
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2762>